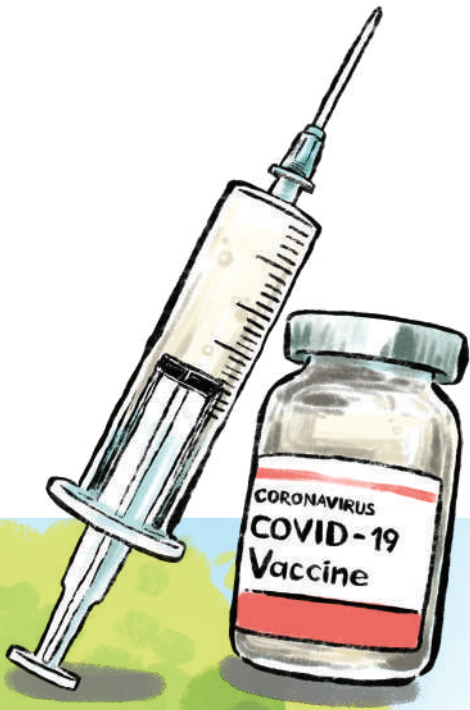

វ៉ាក់សាំង
ស្វែងរក
ស្តីពី
កូវីដ

សៀវភៅណែនាំ វ៉ាក់សាំង ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ

សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ

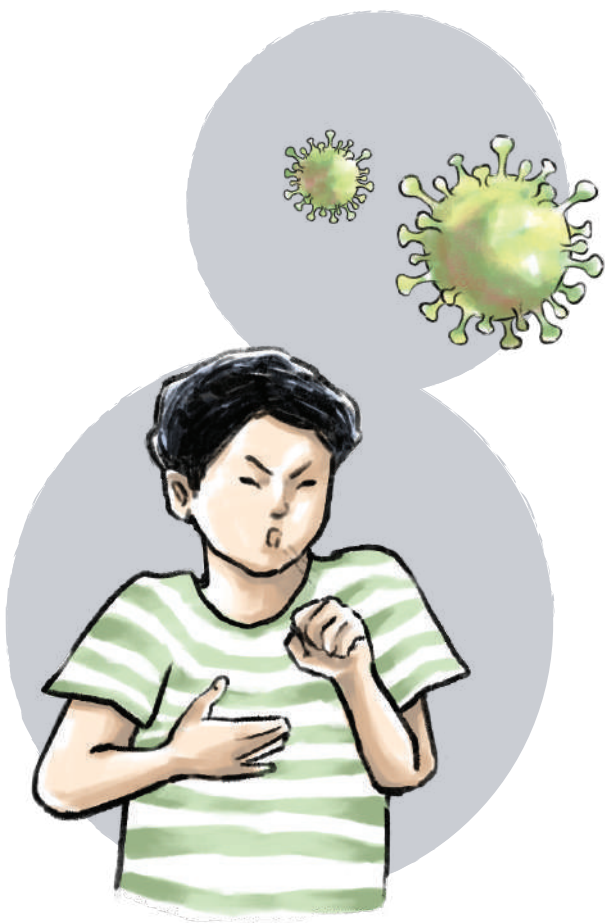

មាតិកា

កូវីដ-19 និងហានិភ័យរបស់យើង	1
ស្គាល់វ៉ាក់សាំងកូវីដ	3
តើវ៉ាក់សាំងធ្វើការដូចម្តេច?	5
តើវ៉ាក់សាំងប្រភេទផ្សេងគ្នាមានប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាពខុសគ្នាឬទេ?	7
ចាក់វ៉ាក់សាំងហើយ នៅមានឱកាសឆ្លងមេរោគ និងចម្លងមេរោគ	9
វ៉ាក់សាំងកូវីដជាមួយការក្លាយពូជ	10
ការធានារ៉ាប់រងប្រសិទ្ធភាព គុណភាពនិងសុវត្ថិភាពរបស់វ៉ាក់សាំង	11
តើអ្នកណាគួរបានទទួលវ៉ាក់សាំង?	12
តើអ្នកណាមិនអាចទទួលវ៉ាក់សាំងបាន?	13
រោគសញ្ញាមិនល្អក្រោយពេលចាក់វ៉ាក់សាំង	14
ការផ្តល់សេវាវ៉ាក់សាំង	16
ការអនុវត្តមុន-អំឡុងពេល- និងក្រោយការទទួលវ៉ាក់សាំង	17
បកស្រាយចម្ងល់អំពីវ៉ាក់សាំង	18

កូវីដ-19 និងហានិភ័យរបស់យើង

វីរុសកូរ៉ូណា 2019 ឬ កូវីដ-19 (COVID-19)

ជាមេរោគវីរុសដែលបង្កឲ្យកើតជំងឺផ្លូវដង្ហើម ចម្លងមេរោគបានទាំងដោយផ្ទាល់និងដោយប្រយោលពី ការប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធ ជាមួយអ្នកឆ្លងមេរោគតាមរយៈវត្ថុរាវ ដូចជា សំបោរ ទឹកភ្នែក ទឹកមាត់ ឬតាមរយៈលំអងទំហំធំពីផ្លូវដង្ហើម ដែលកើតពីការក្អក កណ្តាស់ ការនិយាយដោយចូលកាន់រាងកាយ បានតាមភ្នាសផ្សេងៗ ដូចជា ភ្នែក ច្រមុះ មាត់។

អ្នកឆ្លងមេរោគវីរុសកូវីដ-19 ជួបប្រទះបានលើគ្រប់ភេទ គ្រប់វ័យ ដោយអ្នកបានទទួលមេរោគភាគច្រើនមានរោគសញ្ញាបានតាំងពី មិនមានរោគសញ្ញា រោគសញ្ញាតិចតួចមិនធ្ងន់ធ្ងរ រហូតដល់ រោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរ មានការជ្រៀតជ្រែកនិងបាត់បង់ជីវិត។ រោគសញ្ញាដែលជួបប្រទះញឹកញាប់ គឺ គ្រុន ក្អកស្លុតជាបន្តបន្ទាប់ ច្រមុះមិនដឹងក្លិន អណ្តាតមិនដឹងរសជាតិ កន្ទួល រាក ភ្នែកក្រហម។

ការឆ្លងមេរោគ VS ការឈឺជាជំងឺ

នៅពេលរាងកាយបានទទួលមេរោគ យើងអាចឆ្លងមេរោគ ឬមិនឆ្លងមេរោគក៏បានអាស្រ័យលើកត្តាជាច្រើន ដូចជា ប្រភេទរបស់មេរោគ (ពូជ) បរិមាណមេរោគ និងប្រព័ន្ធការពាររបស់រាងកាយ ហើយនៅពេលមានការឆ្លងមេរោគកើតឡើង យើងអាចឆ្លងមេរោគដោយគ្មានរោគសញ្ញា មានរោគសញ្ញាតិចតួច ឬមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងររហូតដល់បាត់បង់ជីវិតក៏បាន។

ដូច្នេះ អាចបែងចែកហានិភ័យចំពោះជំងឺកូវីដ-19 ជា 2 ក្រុម ដើម្បីឲ្យងាយយល់ គឺ៖

1. ក្រុមហានិភ័យចំពោះការឆ្លងមេរោគ

គឺក្រុមមនុស្សដែលមានឱកាសប៉ះពាល់មេរោគបានច្រើន ដូចជា អ្នកដែលធ្វើដំណើរទៅកាន់តំបន់ហានិភ័យ បុគ្គលិកពេទ្យ និងបុគ្គលិកជួរមុខ ក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺ អ្នកដែលមានមុខរបរដែលមានឱកាសប៉ះពាល់មនុស្សជាច្រើន ឬនៅក្នុងទីកន្លែងដែលចង្អៀត។

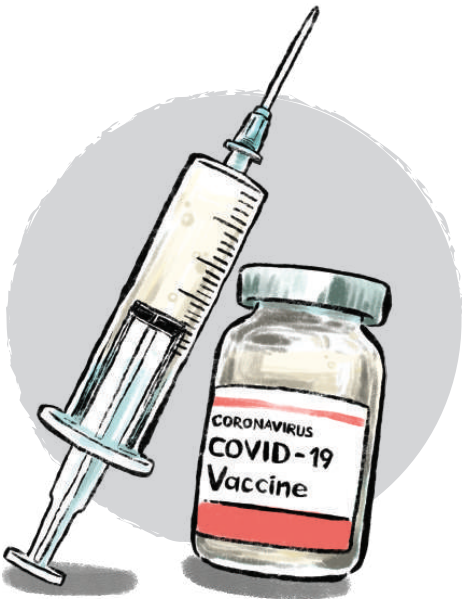

2. ក្រុមហានិភ័យចំពោះរោគសញ្ញាឈឺថ្កាត់ធ្ងន់និងបាត់បង់ជីវិត

ប្រទះឃើញថាមនុស្សវ័យចំណាស់ អ្នកដែលឈឺដោយជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ដូចជា ទឹកនោមផ្អែម សម្ពាធឈាមឡើងខ្ពស់ ជំងឺធាត់ ជំងឺមហារីក ជំងឺសួតរ៉ាំរ៉ៃ និងអ្នកជំងឺដែលមាន សភាពប្រព័ន្ធការពារទាបផ្សេងៗ តែងតែមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរនិងមានឱកាស កើតរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរនិងបាត់បង់ជីវិតជាងមនុស្សក្រុមផ្សេងទៀតនៅពេលបាន ទទួលមេរោគកូវីដ-19 ។

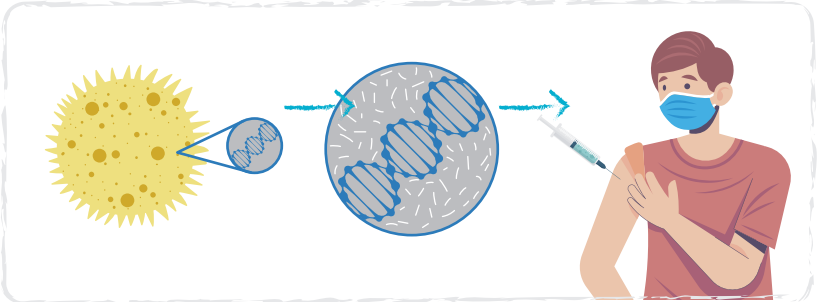
ស្គាល់វ៉ាក់សាំងកូវីដ

វ៉ាក់សាំង ជាឧបករណ៍សំខាន់ម្យ៉ាងក្នុងការនាំសង្គមថែចេញពីវិបត្តិកូវីដ-19 ។ វ៉ាក់សាំងគឺជាសារធាតុជីវវិទ្យាដែលអាចជំរុញឲ្យរាងកាយបង្កើតប្រព័ន្ធការពារចំពោះមេរោគដោយធ្វើការបដិដូចជា “គូបង្វឹក” ឲ្យរាងកាយបានហ្វឹកហាត់យន្តការការពារជំងឺតាមធម្មជាតិ ត្រូវស្គាល់និងមានការត្រៀមខ្លួនក្នុងការតស៊ូជាមួយមេរោគពិតជាក់ស្តែង។

វ៉ាក់សាំងអាចផលិតមកពី

1. មេរោគដែលត្រូវធ្វើឲ្យខ្សោយកម្លាំង ឬមេរោគដែលងាប់ហើយ។
2. ផ្នែកខ្លះរបស់មេរោគ ឬប្រូតេអ៊ីនសំយោគដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងជាមួយផ្នែកខ្លះរបស់មេរោគ។
3. សារធាតុតំណពូជសំយោគនិងប្រូតេអ៊ីនផ្នែកខ្លះរបស់មេរោគ។
4. ការបំប្លែងតំណពូជរបស់មេរោគ ចូលទៅក្នុងវីរុសប្រភេទផ្សេងទៀត។ ដោយវ៉ាក់សាំងគ្រប់ប្រភេទមិនអាចបង្កជំងឺបានទេ។

ក្រៅពីសារធាតុជីវវិទ្យាដែលជំរុញប្រព័ន្ធការពារហើយ ក្នុងវ៉ាក់សាំងនៅមានសារធាតុផ្សំផ្សេងទៀតដើម្បីបង្កើនលំនឹងឬបង្កើនប្រសិទ្ធភាពរបស់វ៉ាក់សាំង។

ប្រភេទរបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ

វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ-19 មានច្រើនប្រភេទ ទិន្នន័យបច្ចុប្បន្ន (ថ្ងៃទី 28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021) មានវ៉ាក់សាំង 15 ប្រភេទ ដែលមានលទ្ធផលការសាកល្បងប្រសិទ្ធភាពលើមនុស្សដំណាក់កាលទី 3 ឬស្ថិតក្នុងអំឡុងពេលសាកល្បងលើមនុស្ស ដំណាក់កាលទី 3 ហើយមានការអនុញ្ញាតឲ្យប្រើក្នុងករណីបន្ទាន់ (EUA) នៅប្រទេសខ្លះ ដូចជា៖

1. វ៉ាក់សាំងដែលប្រើបច្ចេកវិទ្យាថ្មីក្នុងការផលិត

ដូចជាវ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន AstraZeneca វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer-BioNTech វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Moderna វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Johnson & Johnson វ៉ាក់សាំងរបស់ស្ថាប័ន Gamaleya វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន CanSinoBIO និងវ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Shenzhen Kangtai Biological Products ។

2. វ៉ាក់សាំងដែលប្រើបច្ចេកវិទ្យាដើមក្នុងការផលិត ប្រើជាមួយវ៉ាក់សាំងច្រើនប្រភេទពីមុនមក

ដូចជាវ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Sinovac វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Sinopharm-Beijing វ៉ាក់សាំងរបស់ ក្រុមហ៊ុន Sinopharm-Wuhan វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Bharat Biotech វ៉ាក់សាំងរបស់ស្ថាប័ន Vector Institute វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Anhui Zhifei Longcom វ៉ាក់សាំងរបស់ស្ថាប័ន Chumakov Center និងវ៉ាក់សាំងរបស់ Research Institute for Biological Safety Problems។

វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 គ្រប់ប្រភេទបានទទួលការធានារ៉ាប់រងថាមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការកាត់បន្ថយ “ការឈឺថ្កាត់ធ្ងន់ធ្ងរនិង ការបាត់បង់ជីវិត” និងនៅអាចការពារការឈឺថ្កាត់ដែលមិនធ្ងន់ធ្ងរពីការឆ្លងមេរោគកូវីដ-19 បានផងដែរ ទោះបីជាបច្ចុប្បន្ន នេះ ពីទិន្នន័យការសិក្សាផ្សេងៗ បង្ហាញថាអ្នកទទួលវ៉ាក់សាំងហើយនៅមានឱកាសឆ្លងមេរោគក្តី។

ទោះបីជាឃើញព័ត៌មាន មានអ្នកឆ្លងមេរោគក្រោយពេលបានទទួលវ៉ាក់សាំងគ្រប់ដូសហើយក្តី ដូចជា នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ឬសូម្បីតែក្នុងប្រទេសថៃ ប៉ុន្តែលទ្ធផលពីការវិភាគលើសេចក្តីលម្អិត ឃើញថាមិនមានអ្នកឆ្លងមេរោគណាម្នាក់មានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរនោះទេ ទាំងអស់គ្នាមានការឆ្លងមេរោគដោយមិនមានរោគសញ្ញាឬមានរោគសញ្ញាមិនខ្លាំង។

ប្រសិនបើមើលលទ្ធផលរបស់វ៉ាក់សាំងក្នុងលក្ខណៈទូលំទូលាយ ក្រោយពេលយកវ៉ាក់សាំងទៅប្រើជាក់ស្តែងលើ មនុស្សជាងមួយពាន់លាននាក់ទូទាំងពិភពលោក ឃើញថានៅប្រទេសជាច្រើនដូចជា អ៊ីស្រាអែល អង់គ្លេសឬនៅសហរដ្ឋ អាមេរិក អាចគ្រប់គ្រងការរាតត្បាតបាន និងមានទំនោរចំនួនអ្នកឆ្លងមេរោគចាប់ផ្តើមនៅនឹងហើយថយចុះ ធ្វើឲ្យប្រទេស ជាច្រើនអាចចាប់ផ្តើមរស់នៅនិងចាប់ផ្តើមសកម្មភាពខាងសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមបានដោយសប្បាយចិត្តជាងមុន។ ទាំងនេះ នៅប្រទេសថៃក៏ដូចគ្នា ដូចជានៅខេត្តភូកេត ក៏បង្ហាញលទ្ធផលថាវ៉ាក់សាំងមានប្រយោជន៍ក្នុងការជួយគ្រប់គ្រងជំងឺ ដែលធ្វើឲ្យមានក្តីសង្ឃឹមថាវ៉ាក់សាំងប្រហែលជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ដែលជួយកាត់បន្ថយ “ឱកាសក្នុងការឆ្លងមេរោគនិង ចម្លងមេរោគ” ហើយនាំសង្គមយើងឆ្លងផុតពីវិបត្តិទៅបាន។

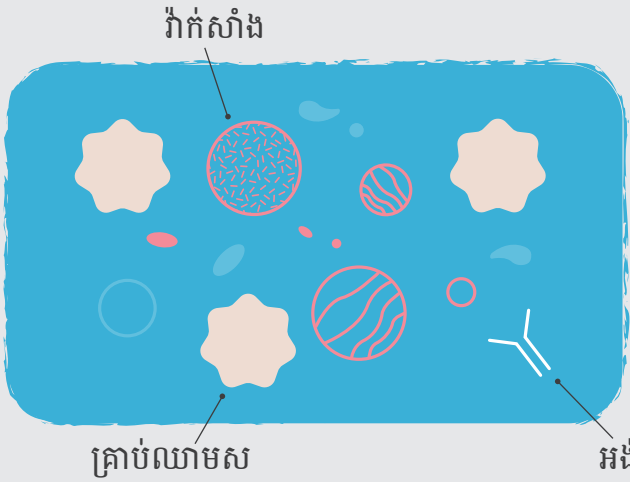
ក្រៅពីលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់វ៉ាក់សាំងប្រភេទនីមួយៗ ដែលខុសគ្នាហើយនោះ ការគ្រប់គ្រងរៀបចំវ៉ាក់សាំងប្រភេទ នីមួយៗ ក៏ខុសគ្នាដែរ ដូចជាសីតុណ្ហភាពដែលរក្សាទុក ចំនួនមូលដែលត្រូវចាក់ (ដោយភាគច្រើនត្រូវចាក់ 2 មូល) ឬ មួយរយៈពេលអំឡុងពេលចាក់វ៉ាក់សាំងមូលនីមួយៗ ។ ទាំងនេះ ពីទិន្នន័យបច្ចុប្បន្ន ការចាក់វ៉ាក់សាំងមូលទី 1 និងមូល ទី 2 ត្រូវប្រើវ៉ាក់សាំងប្រភេទតែមួយ យ៉ាងណាក្តី ទូទាំងពិភពលោកមានការសិក្សាអំពីការផ្លាស់ប្តូរប្រភេទវ៉ាក់សាំង ដោយមានការសិក្សាឲ្យបានដឹងបណ្តើរៗ (វ៉ាក់សាំង Pfizer-BioNTech ជាមួយវ៉ាក់សាំង AstraZeneca) ។

តើវ៉ាក់សាំងធ្វើការដូចម្តេច ?

យន្តការធម្មជាតិរបស់រាងកាយនៅពេលបានទទួលមេរោគបង្កជំងឺនឹងបង្កើតប្រព័ន្ធការពារតស៊ូជាមួយមេរោគនោះ ហើយប្រព័ន្ធការពារអាចចងចាំមេរោគនោះបាន។ ដូច្នោះ នៅពេលរាងកាយបានទទួលមេរោគទៀតនៅថ្ងៃអនាគត រាងកាយដែលបានចងចាំមេរោគនឹងបង្កើតប្រព័ន្ធការពារមកតស៊ូជាមួយមេរោគបានក្នុងរយៈពេលដ៏ឆាប់រហ័សនិងទាន់ពេលវេលា។ វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 មានការអភិវឌ្ឍដើម្បីធ្វើត្រាប់វិធីធ្វើការរបស់រាងកាយនៅពេលឆ្លងមេរោគកូវីដ-19 ដោយការប្រើប្រាស់មេរោគកូវីដ-19 ដែលត្រូវបានធ្វើឲ្យអស់កម្លាំង ឬប្រើប្រាស់បំណែករបស់វីរុសឬសារធាតុសំយោគដែលមិនអាចបង្កជំងឺក្នុងរាងកាយចំពោះអ្នកទទួលវ៉ាក់សាំង ដោយវ៉ាក់សាំងត្រូវបានផលិតឡើងឲ្យមានលក្ខណៈសម្បត្តិក្នុងការជំរុញការបង្កើតប្រព័ន្ធការពារមិនខុសពីការឆ្លងមេរោគពិតជាក់ស្តែងទេ។

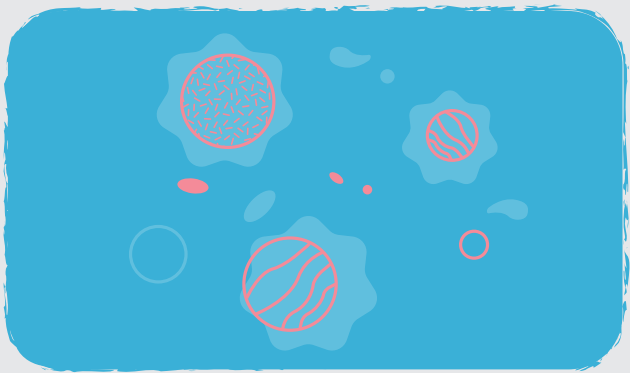
ការធ្វើការរបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19

1.

ក្រោយពីបានទទួលវ៉ាក់សាំង ប្រព័ន្ធការពារនឹងចាប់ផ្តើមធ្វើការ

2.

គ្រាប់ឈាមសនឹងចូលទៅចាប់មេរោគដែលបុករុកចូលមក និងធ្វើការចងចាំទុក។

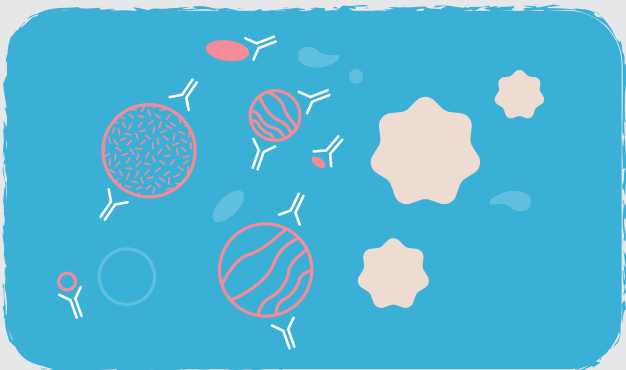
3.

គ្រាប់ឈាមសធលិតសារធាតុការពារ (អង្គទឹករ) ឡើងមកតស៊ូជាមួយមេរោគនោះ។

អង្គទឹករ

4.

ប្រសិនបើក្រោយពេលដែលអ្នកបានទទួលមេរោគ ប្រព័ន្ធការពារដែលបានចងចាំមេរោគនោះ ទុកហើយអាចរកវិធីតស៊ូ ជាមួយមេរោគនោះ បានយ៉ាងឆាប់រហ័សមុនពេលដែលអ្នកឈឺ។

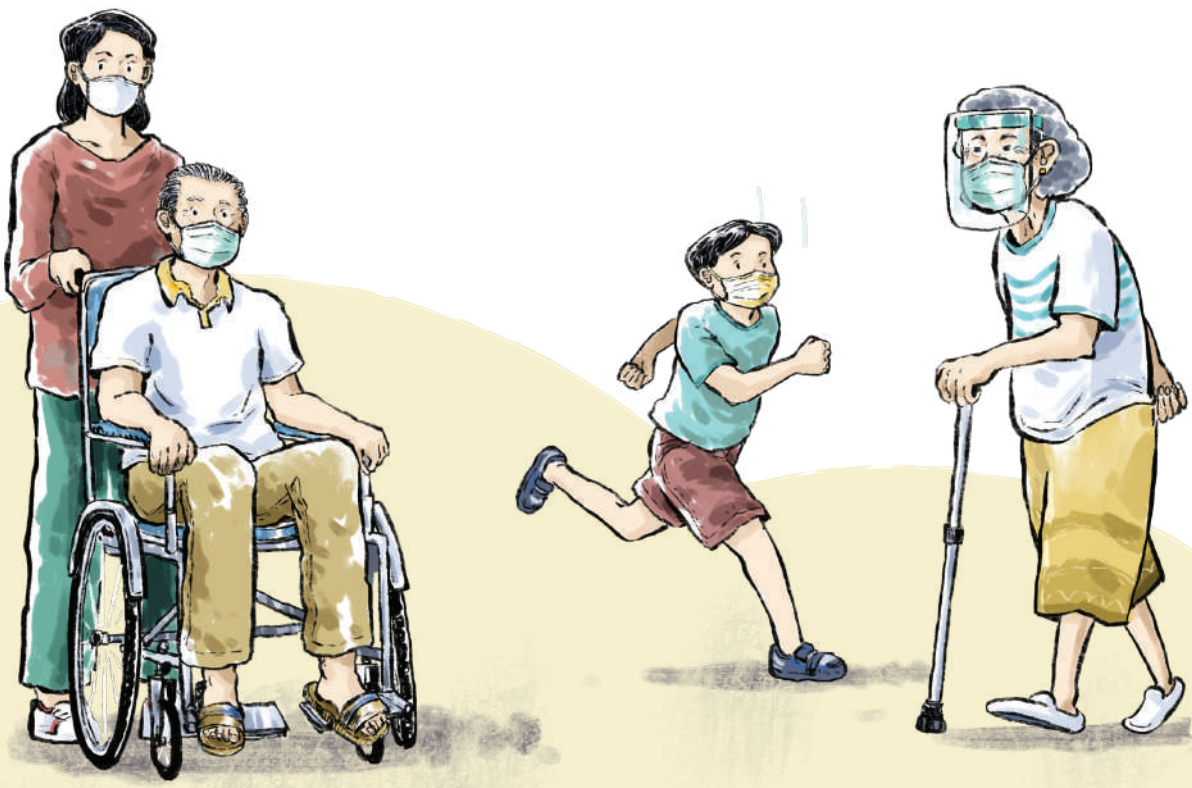
វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ភាគច្រើនត្រូវការចាក់ 2 ដង ដើម្បីជំរុញការបង្កើតប្រព័ន្ធការពារឲ្យគ្រប់គ្រាន់និងនៅបានយូរ ដោយទុកគម្លាតពីម្តងមួយទៅមួយម្តងទៀតខុសពីគ្នា ដោយតែងតែចំណាយពេលចាប់ពី 2 សប្តាហ៍ដល់ 3 ខែ។ ដោយហេតុនេះ ទើបចាំបាច់ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងគ្រប់ 2 ម្តងក្នុងគម្លាតដែលសមរម្យ ទើបជឿជាក់បានថា រាងកាយមាន ប្រព័ន្ធការពារគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការការពារជំងឺបាន។

ទោះបីការចាក់វ៉ាក់សាំងកើតប្រយោជន៍ចំពោះមនុស្សដែលបានទទួលវ៉ាក់សាំងដោយផ្ទាល់ក្តី គឺជួយការពារជំងឺ ប៉ុន្តែការ ចាក់វ៉ាក់សាំងនៅអាចជួយការពារមនុស្សនៅក្បែរខ្លួនដែលមានហានិភ័យចំពោះការឈឺធ្ងន់ធ្ងរបានផងដែរ ដូចជា មនុស្ស វ័យចំណាស់ ឬអ្នកដែលមានជំងឺប្រចាំខ្លួន។ ជារួម វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ជាឧបករណ៍សំខាន់ក្នុងការចាត់ការបញ្ហារឿងកូវីដ-19 ទាំងការកាត់បន្ថយការបាត់បង់ពីការឈឺធ្ងន់ធ្ងរនិងការបាត់បង់ជីវិត កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ចំពោះប្រព័ន្ធសេដ្ឋ- កិច្ច និងពីទិន្នន័យការចាក់វ៉ាក់សាំងជាច្រើនដែលគ្របដណ្តប់ប្រជាជនយ៉ាងទូលំទូលាយ នៅប្រទេសជាច្រើនបានចាប់ ផ្តើមបង្ហាញឲ្យឃើញថាវ៉ាក់សាំងគឺជាក្តីសង្ឃឹមក្នុងការឲ្យប្រព័ន្ធសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសធ្វើដំណើរវិវឌ្ឍន៍ទៅបាន។

តើវ៉ាក់សាំងប្រភេទផ្សេងគ្នាមានប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព ខុសគ្នាឬទេ ?

បច្ចុប្បន្នមានវ៉ាក់សាំងដែលត្រូវបានធានារ៉ាប់រងដោយនាយកដ្ឋានឱសថនិងចំណីអាហាររបស់ប្រទេសថៃចំនួន 5 ប្រភេទ (ទិន្នន័យនៅថ្ងៃទី 28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021) ដូចជា វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន AstraZeneca វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Sinovac វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Johnson & Johnson វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Moderna, និងវ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Sinopharm ដោយវ៉ាក់សាំងទាំង 5 ប្រភេទសុទ្ធតែមានប្រសិទ្ធភាព និងលក្ខណៈសម្បត្តិតាមមាត្រដ្ឋានរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក (Target Product Profile) និង Emergency Use Listing អាចការពារការឆ្លងមេរោគដែលមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរបានពី 80 ដល់ 100% ។ យ៉ាងណាក្តី លទ្ធផលដែលបានពីការសាកល្បងវ៉ាក់សាំងនឹងមានតម្លៃខ្ពស់ ជាងការពិតជាក់ស្តែង ដោយសារការសាកល្បងវ៉ាក់សាំងជាការដំណើរការក្រោមបរិបទដែលមានការគ្រប់គ្រងមើលថែយ៉ាងល្អ ខុសពីស្ថានភាពការផ្តល់វ៉ាក់សាំងជាក់ស្តែង ដែលលទ្ធផលនៃការការពារជំងឺអាស្រ័យលើកត្តាជាច្រើន តាំងពីការរក្សាទុកវ៉ាក់សាំង បច្ចេកទេសក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំងដែលត្រឹមត្រូវ រួមទាំងការឆ្លើយតបរបស់ប្រព័ន្ធការពារដែលខុសគ្នាចំពោះមនុស្សម្នាក់ៗ ។

វ៉ាក់សាំងប្រភេទនីមួយៗមានលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវអំពីប្រសិទ្ធភាពខុសពីគ្នា ដោយភាពខុសគ្នានេះក្រៅពីមកពីវ៉ាក់សាំងហើយនោះ នៅជាលទ្ធផលពីរបៀបវិធីការស្រាវជ្រាវដែលផលិតមកខុសគ្នានៃក្រុមហ៊ុននីមួយៗទៀតផង ដូចជាការវាស់លទ្ធផលរបស់វ៉ាក់សាំងក្នុងការការពារការឈឺថ្កាត់ពីជំងឺកូវីដ-19 ក្នុងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរដែលខុសគ្នា ការកំណត់ក្រុមគំរូដែលខុសគ្នា ក្រុមអាយុ ឬការសាកល្បងវ៉ាក់សាំងក្នុងមូលដ្ឋានដែលមានហេតុការណ៍ជំងឺផ្សេងគ្នា រួមទាំងការកើតមាននូវការក្លាយពូជនៅកន្លែងជាច្រើន។ ដូច្នេះ ការបំប្លែងលទ្ធផលដើម្បីពិចារណាយកវ៉ាក់សាំងមកប្រើទើបមិនអាចពិចារណាត្រឹមតែលទ្ធផលប្រសិទ្ធភាពតែម្យ៉ាងបាន ត្រូវវិភាគបរិបទបរិស្ថាន និងរបៀបវិធីការស្រាវជ្រាវផងដែរ។

“

រាប់មកដល់ថ្ងៃនេះ
មានការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងមកហើយជាង
1,800 លានដូសនៅទូទាំងពិភពលោក
* ទិន្នន័យនៅថ្ងៃទី 28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021

”

ក្រៅពីប្រសិទ្ធភាពហើយនោះ រឿងសុវត្ថិភាពក៏ជារឿងដែលសំខាន់ក្នុងការពិចារណាយកវ៉ាក់សាំងមកប្រើប្រាស់។ ទោះបីជាវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ត្រូវបានអភិវឌ្ឍក្នុងពេលវេលាដ៏ឆាប់រហ័សជាងវ៉ាក់សាំងប្រភេទផ្សេងទៀតដែលចំណាយពេលជាមធ្យម 10 ឆ្នាំក្តី ប៉ុន្តែវិធីការតាមដានសុវត្ថិភាពក៏មិនបានមានចំណុចលើកលែងឬបន្ទាបនោះទេ ថែមទាំងរាប់មកដល់ពេលនេះមានការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងជាង 1,800 លានដូសនៅទូទាំងពិភពលោក (28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021) ។ មានរបាយការណ៍អំពីការឈឺចាប់ធ្ងន់ធ្ងរដែលមានមូលហេតុដោយផ្ទាល់មកពីវ៉ាក់សាំងតិចតួចបំផុត ការឈឺចាប់ធ្ងន់ធ្ងរដែលជួបប្រទះគឺ ស្ថានភាពកោសិកាយាមកកស្ទះដែលជួបប្រទះតិចតួច និងរោគសញ្ញាប្រតិកម្មបែបអេណាហ្វិឡិកស៊ីស។

សម្រាប់វ៉ាក់សាំងដែលយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទេសថៃទាំងពីរប្រភេទ នៅអំឡុងខែកុម្ភៈដល់បច្ចុប្បន្ន មានទិន្នន័យសុវត្ថិភាពដ៏ល្អ រោគសញ្ញាមិនល្អក្រោយការចាក់វ៉ាក់សាំងដែលជួបប្រទះភាគច្រើនជារោគសញ្ញាផ្ទាល់ហើយភាគច្រើនបាត់ទៅវិញដោយខ្លួនឯង មិនមានស្ថានភាពធំដុំជាស្ថាពរ បច្ចុប្បន្ននៅមិនទាន់មានរបាយការណ៍រោគសញ្ញាមិនល្អធ្ងន់ធ្ងរក្នុងសមាមាត្រដែលខ្ពស់ជាងប្រទេសដទៃដែលប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងទូទាំងពិភពលោកនោះទេ។

ការអភិវឌ្ឍវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ចំណាយពេលដ៏ប្រញាប់ ប៉ុន្តែនៅប្រកាន់ភ្ជាប់គោលការណ៍សីលធម៌ការស្រាវជ្រាវចំពោះមនុស្ស ធ្វើឲ្យអ្នកអភិវឌ្ឍវ៉ាក់សាំងភាគច្រើនអាចមិនបានធ្វើការស្រាវជ្រាវលើក្រុមមនុស្សឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅអំឡុងពេលខាងដើម ដោយសារតែជាប្រជាជនក្រុមស្រេចស្រាវ ដូចជា ក្រុមកុមារ ក្រុមមនុស្សចាស់ ក្រុមស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងបំបៅដោះកូន។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននៅពេលប្រទះឃើញថាវ៉ាក់សាំងមានសុវត្ថិភាពក្រោយការប្រើប្រាស់លើមនុស្សជាច្រើន ទើបពង្រីកការសិក្សាក្នុងក្រុមមនុស្សផ្សេងៗច្រើនឡើង ដូចជា លើកុមារ ដោយនៅពេលនេះ វ៉ាក់សាំងពី Pfizer-BioNTech និង Moderna អាចប្រើលើកុមារចាប់ពីអាយុ 12 ឆ្នាំឡើងទៅ និងកំពុងសិក្សាការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងលើកុមារអាយុ 6 ខែដល់ 11 ឆ្នាំ ដែលរំពឹងទុកថានឹងមានលទ្ធផលការសិក្សាចេញមកប្រហែលខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2021 ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានការសិក្សាសុវត្ថិភាពរបស់វ៉ាក់សាំងលើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះជាច្រើនម៉ឺននាក់និងប្រទះឃើញថាវ៉ាក់សាំងមានសុវត្ថិភាព និងមានការណែនាំឲ្យអាចប្រើលើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមានហានិភ័យក្នុងការឆ្លងមេរោគកូវីដ-19 រួមទាំងស្ត្រីដែលបំបៅដោះកូនផងដែរ។

ចាក់វ៉ាក់សាំងហើយ នៅមានឱកាសឆ្លងមេរោគនិងចម្លងមេរោគ

តាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងជំងឺ វ៉ាក់សាំងដ៏ល្អបំផុតដែលអាចការពារការខូចខាតខាងសុខភាពពីការឆ្លងមេរោគចាប់ពីការកាត់បន្ថយឱកាសឆ្លងមេរោគ កាត់បន្ថយការឈឺថ្កាត់ កាត់បន្ថយការបាត់បង់ជីវិតរបស់អ្នកជំងឺកូវីដ-19 ដែលបានទទួលវ៉ាក់សាំង និងកាត់បន្ថយឱកាសការចម្លងមេរោគពីអ្នកបានទទួលវ៉ាក់សាំងទៅកាន់បុគ្គលដទៃ។ បច្ចុប្បន្នទិន្នន័យការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រសិទ្ធភាពរបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 នៅដំណាក់កាលទី 3 បង្ហាញថា វ៉ាក់សាំងអាច “កាត់បន្ថយឱកាសការឈឺថ្កាត់និងបាត់បង់ជីវិត” បានល្អ។

យ៉ាងណាក្តី ចាប់ផ្តើមមានការសិក្សាលទ្ធផលរបស់វ៉ាក់សាំងក្នុងការកាត់បន្ថយការឆ្លងមេរោគនិងការចម្លងមេរោគផ្សព្វផ្សាយជាបណ្តើរៗ បន្តបន្ទាប់គ្នា ជាពិសេសការតាមដានការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅប្រទេសជាច្រើន (Real world experience) ដូចជា អង់គ្លេស អាមេរិក និងអ៊ីស្រាអែល ដែលប្រទះឃើញថាវ៉ាក់សាំងប្រហែលជាមានចំណែកសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយចំនួនអ្នកឆ្លងមេរោគនិងជួយគ្រប់គ្រងការរាតត្បាត (រួមជាមួយវិធានការផ្សេងៗ) ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានការសិក្សាជាច្រើនដែលបង្ហាញឲ្យឃើញថាវ៉ាក់សាំងជួយកាត់បន្ថយចំនួនមេរោគរីករាលដាលក្នុងខ្លួន ដែលប្រហែលជាជួយកាត់បន្ថយការចម្លងមេរោគបាន។

សម្រាប់ប្រទេសថៃ មានការវិភាគទិន្នន័យដំបូងក្នុងខេត្តកូកេត ដែលប្រើវ៉ាក់សាំង Sinovac ឃើញថាវ៉ាក់សាំងបានលទ្ធផលល្អ ដោយកាត់បន្ថយឱកាសឆ្លងមេរោគលើអ្នកដែលប៉ះពាល់អ្នកជំងឺហានិភ័យខ្ពស់ ដោយលទ្ធផលការសិក្សាពេញលេញនឹងមានការផ្សព្វផ្សាយជាបន្តបន្ទាប់។

ជារួមសរុបបានថា ពីការដែលមានការសិក្សាប្រសិទ្ធភាពវ៉ាក់សាំងនិងមានការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងជាក់ស្តែងទូទាំងពិភពលោក បង្ហាញឲ្យឃើញថាវ៉ាក់សាំងប្រហែលជាឧបករណ៍សំខាន់ដែលជួយកាត់បន្ថយការឈឺនិងជួយគ្រប់គ្រងជំងឺដោយប្រើរួមគ្នាជាមួយវិធានការផ្សេងៗ ទាំងនេះវ៉ាក់សាំងប្រហែលជាមានសមត្ថភាពក្នុងការកាត់បន្ថយការចម្លងមេរោគបានមួយកម្រិត ជាពិសេសប្រសិនបើមានការចាក់គ្របដណ្តប់លើប្រជាជនក្នុងចំនួនដែលខ្ពស់គ្រប់គ្រាន់។

វ៉ាក់ស៊ីនកូរ៉ូដជាមួយនិងមេរោគក្លាយពូជ

ការក្លាយពូជរបស់មេរោគជាវិធីតាមធម្មជាតិដែលកើតឡើងពីការបញ្ជាក់ខ្លួនបង្កើនចំនួនរបស់វីរុស ដោយការក្លាយពូជនេះ អាចមានប្រមិទ្ធផលផលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តិការណ៍ លើកលែងតែការក្លាយពូជកើតឡើងក្នុងចំណុចរបស់ហ្វេសដែល មានផលប៉ះពាល់ចំពោះអត្រាការចម្លងមេរោគ ភាពធ្ងន់ធ្ងររបស់ជំងឺ ឬផលប៉ះពាល់ចំពោះថ្នាំប្រយុទ្ធនឹងជំងឺដែលធ្វើឲ្យ ប្រសិទ្ធភាពថយចុះ។

នៅបរទេសនិងនៅប្រទេសថៃ មានប្រព័ន្ធយូធានីមេរោគក្លាយពូជជាបន្តបន្ទាប់ បច្ចុប្បន្នប្រទះឃើញមេរោគក្លាយពូជជា ច្រើនប្រភេទ ប៉ុន្តែប្រភេទដែលសំខាន់មាន 4 ប្រភេទ ដូចជា B.1.1.7 ឬពូជអាល់ហ្វា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅ ប្រទេសអង់គ្លេស) P.1 ឬពូជហ្គេម៉ា (ដែលជួបប្រទះដំបូងនៅប្រទេសប្រេស៊ីល) B.1.351 ឬពូជប៊ីតា (ដែលជួបប្រទះ លើកដំបូងនៅប្រទេសអាហ្វ្រិកខាងត្បូង) និង B.1.617.2 ឬពូជដេលតា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅប្រទេសឥណ្ឌា) ដោយនៅប្រទេសថៃមានរបាយការណ៍ជួបប្រទះទាំង 4 ប្រភេទនិងមានការតាមដានយូរម៉ោងយ៉ាងដិតដល់ ដោយនៅ ពេលនេះប្រទះឃើញប្រភេទ B.1.1.7 ជាពូជដែលមានការរាតត្បាតនៅកន្លែងជាច្រើន និងសម្រាប់ពូជផ្សេងៗ នៅជួប ប្រទះក្នុងលក្ខណៈមានកំណត់ ដោយត្រូវតាមដានយ៉ាងដិតដល់ជាបន្ត (ទិន្នន័យថ្ងៃទី 28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021)។

មេរោគក្លាយទាំង 4 ប្រភេទមានសមត្ថភាពក្នុងការចម្លងមេរោគជាងមេរោគដើម ដោយមានភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ថា មេរោគ ពូជ B.1.1.7 ឬពូជអាល់ហ្វា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅប្រទេសអង់គ្លេស) P.1 ឬពូជហ្គេម៉ា (ដែលជួបប្រទះលើក ដំបូងនៅប្រទេសប្រេស៊ីល) និង B.1.351 ឬពូជប៊ីតា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅប្រទេសអាហ្វ្រិកខាងត្បូង) ធ្វើឲ្យ ជំងឺកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងបន្តិច (សម្រាប់ពូជ B.1.617.2 ឬពូជដេលតាដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅឥណ្ឌា ត្រូវរង់ចាំ ទិន្នន័យបន្ថែម)។

សម្រាប់ផលប៉ះពាល់របស់មេរោគក្លាយពូជចំពោះប្រសិទ្ធភាពវ៉ាក់សាំង B.1.1.7 ឬពូជអាល់ហ្វា (ដែលជួបប្រទះលើក ដំបូងនៅប្រទេសអង់គ្លេស និងជាពូជដែលរាលដាលនៅប្រទេសថៃនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ) ប្រទះឃើញថាវ៉ាក់សាំងភាគ ច្រើនប្រើមិនបានផលនោះទេ។ សម្រាប់ P.1 ឬពូជហ្គេម៉ា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅប្រទេសប្រេស៊ីល) មាន ទិន្នន័យដំបូងថាវ៉ាក់សាំង Pfizer-BioNtech, Moderna មានប្រសិទ្ធភាពថយចុះចំពោះពូជនេះ ប៉ុន្តែនៅ អាចការពារជំងឺធ្ងន់ធ្ងរបាន ហើយសម្រាប់ពូជ B.1.351 ឬពូជប៊ីតា (ដែលជួបប្រទះលើកដំបូងនៅប្រទេសអាហ្វ្រិកខាង ត្បូង) ដែលទើបតែត្រួតពិនិត្យរកឃើញនៅក្នុងប្រទេសថៃភាគខាងត្បូង ឃើញថាជាពូជដែលមានផលប៉ះពាល់ចំពោះ ប្រសិទ្ធភាពរបស់វ៉ាក់សាំងជាច្រើនប្រភេទ ប៉ុន្តែវ៉ាក់សាំងភាគច្រើននៅទទួលបានលទ្ធផលល្អចំពោះពូជនេះ (ដូចជា វ៉ាក់ សាំង Pfizer-BioNtech , Moderna, Novavax, Johnson and Johnson) ។

យ៉ាងណាក្តី វ៉ាក់សាំង AstraZeneca មានប្រសិទ្ធភាពថយចុះខ្លាំងចំពោះពូជនេះ សម្រាប់វ៉ាក់សាំង Sinovac នា ពេលបច្ចុប្បន្ននៅមិនទាន់មានទិន្នន័យអំពីប្រសិទ្ធភាពរបស់វ៉ាក់សាំងចំពោះមេរោគក្លាយពូជនោះទេ។

ពេលនេះរដ្ឋាភិបាលមានគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងបន្ថែមពីដែលមានស្រាប់ ដោយផ្គត់ផ្គង់ វ៉ាក់សាំងជាច្រើនបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីយកមកប្រើប្រាស់ឲ្យសក្តិសមជាមួយប្រជាជនក្រុមគោលដៅ រួមទាំងការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់ សាំងដែលមានប្រសិទ្ធភាពល្អចំពោះមេរោគក្លាយពូជប្រភេទថ្មីៗ សម្រាប់ប្រជាជន។ អំឡុងពេលនេះគួរពិចារណាទទួល វ៉ាក់សាំងឲ្យបានឆាប់រហ័ស ទាំងនេះអ្នកជំនាញទូទាំងពិភពលោកនិងអង្គការសុខភាពពិភពលោកបាននាំគ្នាណែនាំនិង ជឿជាក់ថាការទទួលវ៉ាក់សាំងបានលឿនបំផុត នឹងជួយការពារការឈឺធ្ងន់ធ្ងរបាន ហើយការចាក់វ៉ាក់សាំងណាមួយចាត់ ទុកថាមានប្រយោជន៍ទោះបីមានមេរោគក្លាយពូជក៏ដោយ។

ការធានារ៉ាប់រងប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និងសុវត្ថិភាពរបស់វ៉ាក់សាំង

“

“វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ត្រូវបានទទួលការធានារ៉ាប់រងការសាកល្បង ជាប្រព័ន្ធចាប់តាំងពីការសាកល្បងក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ ការសាកល្បងលើសត្វសាកល្បង រួមទាំងការសាកល្បងលើមនុស្សទាំង 3 ដំណាក់កាល ”។

”

វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យប្រើ គ្រប់ប្រភេទ ត្រូវឆ្លងកាត់គោលការណ៍ផលិតផលគោលដៅ របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ហើយវ៉ាក់សាំង ដែល ត្រូវប្រើក្នុងប្រទេសថៃឆ្លងកាត់ការធានារ៉ាប់រងដោយ ឱសថដ្ឋាននិងចំណីអាហារ ដោយត្រូវឆ្លងកាត់ការសាកល្បង ជាប្រព័ន្ធ ចាប់ពីការសាកល្បងក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ ការសាកល្បងលើសត្វសាកល្បងរួមទាំងការសាកល្បង លើមនុស្សទាំងបីដំណាក់កាល។

នៅពេលបង្កើតទំនុកចិត្តរឿងការជំរុញប្រព័ន្ធការពារ ការកែសម្រួលតារាងការផ្តល់វ៉ាក់សាំងដ៏សមរម្យ ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការការពារជំងឺនិងបង្កើតទំនុកចិត្តរឿងសុវត្ថិភាព

នាយកដ្ឋានឱសថនិងចំណីអាហារនឹងពិចារណាលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវ សាកល្បងតាមមាត្រដ្ឋានសកលយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន រួមទាំងការពិចារណាវិធីការផលិត ទីកន្លែងដែលផលិតវ៉ាក់សាំងនិងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពវ៉ាក់សាំងដើម្បីធានារ៉ាប់រង សេរីការផលិត ដោយអ្នកជំនាញឯករាជ្យពីខាងក្រៅដែលមានភាពស្មាត់ជំនាញផ្នែកវ៉ាក់សាំងជាច្រើនសាខាមុន ពេលចុះបញ្ជីអនុញ្ញាតឲ្យយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទេសថៃបាន។ នៅពេលមានការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទេសហើយ ក្រសួង សុខាភិបាលនៅត្រូវបំពេញតួនាទីគ្រប់គ្រងមើលថែភាពសុក្រិតក្នុងការដឹកជញ្ជូន និងរក្សាទុកវ៉ាក់សាំង ការចាក់វ៉ាក់សាំង ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ការតាមដានទិន្នន័យសុវត្ថិភាពនិងរោគសញ្ញាដែលមិនល្អក្រោយពេលបានទទួលវ៉ាក់សាំងហើយ។ ទោះបីជាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នការធានារ៉ាប់រងឲ្យប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងជាបែបមានលក្ខខណ្ឌក្នុងស្ថានភាពបន្ទាន់ក្តី រដ្ឋាភិបាល ក៏ដំណើរការផ្គត់ផ្គង់ និងគ្រប់គ្រងរៀបចំវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 បានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ប្រកួតប្រជែងនឹងពេលវេលា ប៉ុន្តែនៅ ប្រកាន់យកមាត្រដ្ឋានសុវត្ថិភាពគោលនិងអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះប្រជាជនជាចម្បង។

ក្រៅពីការតាមដានក្នុងប្រព័ន្ធធម្មតាហើយ ក្រសួងសុខាភិបាលនិងក្រសួងឧត្តមសិក្សា វិទ្យាសាស្ត្រ ស្រាវជ្រាវនិងនវានុ វត្តន៍បានគាំទ្រការស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍផែនការចាក់វ៉ាក់សាំងលើជនជាតិថៃ ដោយលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវដំបូងឃើញ ថាវ៉ាក់សាំងទាំងពីរប្រភេទដែលប្រើក្នុងប្រទេសថៃជំរុញប្រព័ន្ធការពារបានល្អនិងមានសុវត្ថិភាព។

តើអ្នកណាគួរបានទទួលវ៉ាក់សាំង ?

រដ្ឋាភិបាលមានគោលនយោបាយរៀបចំផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងឲ្យប្រជាជនគ្រប់គ្នាក្នុងប្រទេសថៃលើមូលដ្ឋានរបស់គោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្ស គោលការណ៍សីលធម៌និងសមភាពតាមការស្នើត្រូវចិត្ត ដោយគ្មានថ្លៃចាយវាយ។

យ៉ាងណាក្តី ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងវ៉ាក់សាំងនៅមានបរិមាណកំណត់ ទើបប្រទេសថៃមានទិសដៅការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងដែលស្របតាមមាត្រដ្ឋានអន្តរជាតិ គឺការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងតាមវត្ថុបំណងសំខាន់ 2 ប្រការគឺ៖

1. ដើម្បីរក្សាប្រព័ន្ធសុខភាពឲ្យដំណើរការទៅបាន

ដោយពិចារណាផ្តល់វ៉ាក់សាំងដល់បុគ្គលិកពេទ្យ និងបុគ្គលិកជួរមុខក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺដោយបច្ចុប្បន្នបុគ្គលិកពេទ្យជួរមុខភាគច្រើនបានទទួលវ៉ាក់សាំងហើយ។

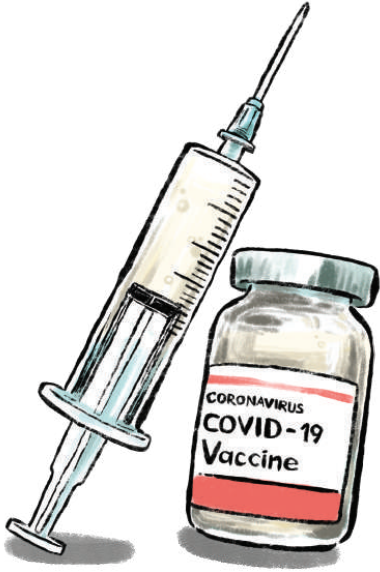

2. ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាការឈឺធ្ងន់ធ្ងរនិងបាត់បង់ជីវិតដែលនឹងផ្តល់វ៉ាក់សាំងជូនដល់ប្រជាជនក្រុមហានិភ័យចំពោះ

ការឈឺធ្ងន់ធ្ងរនិងបាត់បង់ជីវិត ដូចជាមនុស្សវ័យចំណាស់ និងក្រុមដែលមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃប្រចាំខ្លួនប្រាំពីរជំងឺ ដូចជា ទឹកនោមផ្អែម បំពង់ឈាមបេះដូង ជំងឺធាត់ (ទម្ងន់លើសពី 100 គីឡូក្រាម ឬមានម៉ាសរាងកាយច្រើនជាង 35 គីឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ) ជំងឺបំពង់ឈាមខួរក្បាល ជួរដង្ហើមរ៉ាំរ៉ៃ ស្ទះសួត និងជំងឺគាំងតម្រងនោមរ៉ាំរ៉ៃ ដោយចាប់ផ្តើមមានការផ្តល់វ៉ាក់សាំងចាប់ពីខែមិថុនា តទៅ។

បច្ចុប្បន្ន ដោយសារស្ថានភាពការរាតត្បាតនិងបរិបទដែលផ្លាស់ប្តូរគ្រប់ពេលវេលា រដ្ឋាភិបាលមានវត្ថុបំណងបន្ថែមក្នុងការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងឲ្យដល់ទឹកនៃដំណាក់កាលដែលមានការរាតត្បាត ឬតំបន់សេដ្ឋកិច្ច រួមទាំងពង្រីកសេវាកម្មជូនប្រជាជនក្រុមផ្សេងបន្ថែម ដូចជា ប្រជាជនដែលមានមុខរបរត្រូវជួបជាមួយមនុស្សច្រើន គ្រូបង្រៀន ផ្នែកអាជីវកម្ម/ ផ្នែកការផលិតជាដើម និងពង្រីកក្រុមគោលដៅរហូតដល់គ្រប់ដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស។

តើអ្នកណាដែលមិនអាចទទួលវ៉ាក់សាំងបាន ?

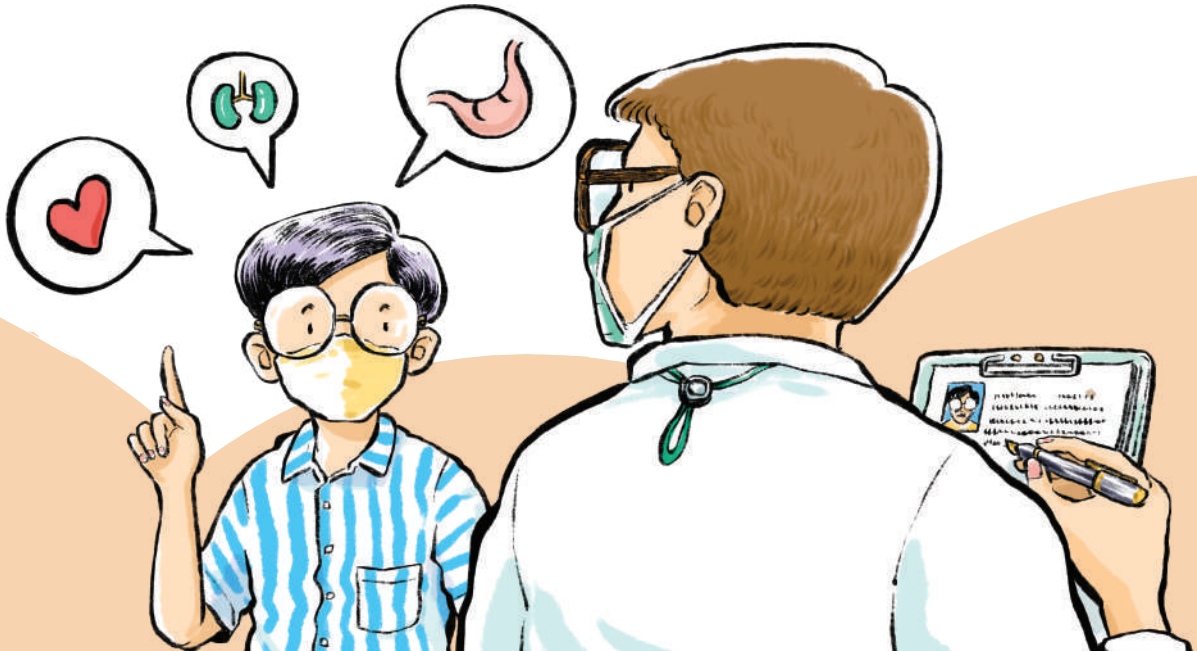

បច្ចុប្បន្ន ប្រទេសថៃបានរាប់រងវ៉ាក់សាំង 5 ប្រភេទ (ទិន្នន័យថ្ងៃទី 28 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2021) ដូចជា វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន AstraZeneca វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Sinovac វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Johnson & Johnson វ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Moderna និងវ៉ាក់សាំងពីក្រុមហ៊ុន Sinopharm។ វ៉ាក់សាំងទាំង 5 ប្រភេទ មានបម្រាមក្នុងការប្រើប្រាស់លើបុគ្គលដែលមានការប្រតិកម្ម សមាសភាគផ្សំរបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19។

អ្នកណាក៏ដោយដែលគ្រុនខ្លាំងនៅថ្ងៃណាត់ចាក់វ៉ាក់សាំង គួរពន្យារពេលចាក់សិន យ៉ាងណាក្តី ប្រសិនបើមានការឈឺ ថ្នាត់តិចតួច មិនគួរពន្យារការចាក់វ៉ាក់សាំងទេ។

សម្រាប់អ្នកដែលមានជំងឺប្រចាំខ្លួន (ទឹកនោមផ្អែម ជំងឺបេះដូងនិងបំពង់ឈាម ជំងឺធាត់ ជំងឺបំពង់ឈាមខួរក្បាល ជំងឺផ្លូវ ដង្ហើមរ៉ាំរ៉ៃ ជំងឺតម្រងនោមរ៉ាំរ៉ៃ ជំងឺមហារីក ជំងឺប្រព័ន្ធការពារមិនប្រក្រតី ជំងឺអេចអាយវី មានប្រវត្តិប្រតិកម្ម)។ ក្រុមទាំង នេះមានហានិភ័យខ្ពស់ចំពោះការឈឺថ្នាត់ដោយកូវីដ-19 ធ្ងន់ធ្ងរ ដូច្នេះ ជាក្រុមដែលគួរពិចារណាទទួលវ៉ាក់សាំងជា លំដាប់ដំបូង។ ទាំងនេះ ការឈឺដោយជំងឺទាំងនេះមិនមែនបម្រាមក្នុងការទទួលវ៉ាក់សាំងទេ លើកលែងតែករណីខ្លះ ដូចជា ក្រុមអ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាមិននឹងនរ អ្នកជំងឺក្រុមនេះគួរប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយគ្រូពេទ្យប្រចាំខ្លួនដើម្បីសុំការ ណែនាំក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំង ហើយប្រសិនបើអាចធ្វើបាន សូមណែនាំឲ្យទៅទទួលវ៉ាក់សាំងនៅមន្ទីរពេទ្យដែលព្យាបាល ជាប្រចាំ ឬប្រសិនបើងាយស្រួល គួរប្រាប់បុគ្គលិកពេទ្យមុនពេលចាក់វ៉ាក់សាំង។

ការលេបថ្នាំរំលាយកោសិកាឈាមឬថ្នាំប្រឆាំងឈាមរឹង មិនមែនជាបម្រាមក្នុងការទទួលវ៉ាក់សាំងទេ អាចទទួលវ៉ាក់ សាំងបាន លើកលែងតែអ្នកដែលបានទទួលថ្នាំវ៉ាហ្សារិន គួរប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយគ្រូពេទ្យ (ត្រូវមានតម្លៃ INR ដែល សមរម្យ)។ ទាំងនេះ អ្នកជំងឺក្រុមនេះគួរប្រាប់បុគ្គលិកនៅកន្លែងចាក់វ៉ាក់សាំងដើម្បីបានត្រៀមម្ជុលទំហំតូច ដើម្បីការពារ ឈាមចេញក្រោយពេលចាក់និងយាត់ឈាមក្នុងពេលវេលាកាន់តែយូរ ដើម្បីការពារឈាមចេញ។

រោគសញ្ញាមិនល្អ ក្រោយការចាក់វ៉ាក់សាំង

រោគសញ្ញាមិនល្អក្រោយការចាក់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ជារឿងដែលជួបប្រទះបានទូទៅ ហើយមិនលើសពីការរំពឹងទុកទេ។ រោគសញ្ញាមិនល្អភាគច្រើន តែងតែមិនធ្ងន់ធ្ងរនិងបាត់ទៅវិញដោយខ្លួនឯងក្នុងរយៈពេលមិនយូរ ដូចជា រោគសញ្ញាគ្រុន ឈឺក្បាល ឈឺតាមដងខ្នង អស់កម្លាំង ហើម ក្រហមក្តៅកន្លែងដែលចាក់ ដោយរោគសញ្ញាទាំងនេះអាចធ្វើឲ្យមាន អារម្មណ៍មិនស្រួលខ្លះខ្លះ រោគសញ្ញាមិនស្រួលខ្លះទាំងនេះ តែងតែប្រទះឃើញលើមនុស្សពេញវ័យឬវ័យធ្វើការជាង ប្រទះឃើញលើវ័យចំណាស់ ហើយប្រសិនបើមើលមួយខាងទៀត រោគសញ្ញាទាំងនេះតែងតែជាសញ្ញាបង្ហាញថា រាង កាយកំពុងត្រូវបានវ៉ាក់សាំងជំរុញឲ្យបង្កើតប្រព័ន្ធការពារ ដើម្បីការពារការឈឺថ្កាត់ឬបាត់បង់ជីវិត។

មនុស្សទូទៅតែងតែយល់ខុសនិងហៅ “រោគសញ្ញាមិនល្អក្រោយការបានទទួលវ៉ាក់សាំង” ថា “រោគសញ្ញាប្រតិកម្ម- វ៉ាក់សាំង” ដោយសម្រាប់ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រហើយនោះ រោគសញ្ញាប្រតិកម្មវ៉ាក់សាំងកើតពីការដែលរាងកាយឆ្លើយតបខាង ប្រព័ន្ធការពារចំពោះវ៉ាក់សាំងច្រើនជាងធម្មតា ដែលចាត់ទុកបានថារោគសញ្ញាប្រតិកម្មជាផ្នែកមួយរបស់រោគសញ្ញាមិន ល្អក្រោយការបានទទួលវ៉ាក់សាំង។

វ៉ាក់សាំងប្រភេទនីមួយៗ មានឱកាសកើតរោគសញ្ញាមិនល្អផ្សេងពីគ្នា ប៉ុន្តែវ៉ាក់សាំងដែលបានទទួលការធានារ៉ាប់រងនិង ចុះបញ្ជីហើយ ចាត់ទុកថាឆ្លងកាត់ការពិសោធន៍ថាមានប្រយោជន៍ជាងផ្តល់គុណវិបត្តិ និងមិនបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទេ ឬប្រសិនបើជួបប្រទះផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ នឹងជួបប្រទះក្នុងអត្រាដែលទាបបំផុតដោយរោគសញ្ញាមិនល្អក្រោយការទទួល វ៉ាក់សាំងអាច “កើតពីវ៉ាក់សាំងដោយផ្ទាល់” ឬអាច “មិនពាក់ព័ន្ធជាមួយវ៉ាក់សាំងដោយផ្ទាល់” ក៏បាន។

រោគសញ្ញាដែលមិនពាក់ព័ន្ធជាមួយវ៉ាក់សាំងដោយផ្ទាល់ ដូចជា រោគសញ្ញាផ្លូវចិត្តដែលតែងតែជួបប្រទះលើក្រុមអ្នក ទទួលវ៉ាក់សាំងដែលមានការធុញចប់ ភ័យខ្លាច និងក្តីកង្វល់ ឬរោគសញ្ញាឈឺថ្កាត់ដែលកើតព្រមគ្នាល្មមជាមួយការចាក់ វ៉ាក់សាំង ដូចជា ការបាត់បង់ជីវិតពីជំងឺប្រចាំខ្លួនរបស់មនុស្សវ័យចំណាស់ក្រោយការបានទទួលវ៉ាក់សាំង ផលប៉ះពាល់ ទាំងនេះអាចបង្កើតក្តីភ័យខ្លាចខ្លះខ្លះចំពោះសង្គមយ៉ាងទូលំទូលាយបាន ប្រសិនបើមិនបានទទួលទិន្នន័យដែលត្រឹម ត្រូវទេនោះ។

“

រោគសញ្ញាដែលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រតិកម្ម វ៉ាក់សាំងអាចកើតឡើងបាន ប៉ុន្តែមានឱកាស កើតឡើងតិចបំផុត ពិសេសការប្រតិកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ឬដែលហៅថាអេណហ្វិឡិកស៊ីស ជួបប្រទះបាន ពី 1 ដល់ 10 ក្នុងមួយលានហេតុការណ៍ (អាស្រ័យលើប្រភេទវ៉ាក់សាំងនិងលទ្ធផលការសិក្សា នៅប្រទេសនីមួយៗ)។

”

ដោយរោគសញ្ញាការប្រតិកម្មវ៉ាក់សាំងដែលជួបប្រទះ មានដូចជា ការឡើងកន្ទួល ខ្យល់មានជាតិពុល រមាស់ ហើមនៅលើផ្ទៃមុខ មាត់ឬដើមក ដកដង្ហើមជាប់ៗ សម្ពាធឈាមទាប រមួលពោះ ឈឺពោះ តែងតែជួបប្រទះក្រោយការចាក់វ៉ាក់សាំង ក្នុងអំឡុងពេល 30 នាទីដំបូង។ ដូច្នេះ ទើបការសម្រាកដើម្បីសង្កេតរោគសញ្ញា យ៉ាងហោចណាស់ 30 នាទីក្រោយការបានទទួលវ៉ាក់សាំងមានភាពចាំបាច់ខ្លាំង។ យ៉ាងណាក្តី ក្រៅពីប្រតិកម្មវ៉ាក់សាំងប្រភេទនោះដោយផ្ទាល់ហើយ ជារឿងពិបាកក្នុងការរំពឹងទុកថាអ្នកបានទទួលវ៉ាក់សាំងណាម្នាក់នឹងរោគសញ្ញា ផលប៉ះពាល់បែបធ្ងន់ធ្ងរ។ ដូច្នេះ តាមមាត្រដ្ឋានវេជ្ជសាស្ត្រទើបត្រូវរៀបចំត្រៀម ឧបករណ៍ពេញលេញដើម្បីព្យាបាលរោគសញ្ញាការប្រតិកម្មបានឆាប់រហ័សទាន់ ពេលវេលា។

ក្រៅពីរោគសញ្ញាការប្រតិកម្មវ៉ាក់សាំងហើយនោះ ការទទួលវ៉ាក់សាំងនៅអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយបញ្ហាការកើតកោសិកា ឈាម ដែលជាហេតុការណ៍ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ប៉ុន្តែជួបប្រទះតិចបំផុតពី 2.5 ដល់ 10 ក្នុងមួយលានហេតុការណ៍ (អាស្រ័យលើ អាយុនិងអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយកត្តាខាងតំណពូជប្រភេទខ្លះដែលជួបប្រទះច្រើននៅក្នុងប្រទេសលោកខាងលិច)។ រោគ សញ្ញាកោសិកាឈាមស្ទុះអាចព្យាបាលឲ្យជាបាន ប្រសិនបើវិនិច្ឆ័យបានទាន់ពេលវេលា។ ចំពោះបញ្ហានេះ ប្រទេសថៃ បានត្រៀមប្រព័ន្ធការត្រួតពិនិត្យវិនិច្ឆ័យទុកស្រាប់ហើយ និងមានការត្រៀមថវិកានិងថ្នាំដែលប្រើដើម្បីព្យាបាលធានាទុក រួមទាំងការតាមដានទិន្នន័យយ៉ាងដិតដល់ដើម្បីភាពជឿជាក់លើសុវត្ថិភាពវ៉ាក់សាំង។

ការផ្តល់សេវារ៉ាក់សាំង

គ្រប់គ្នាដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសថៃមានសិទ្ធិទទួលបានសេវារ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 តាមការស្នើសុំត្រឹមត្រូវ ដោយគ្មានថ្លៃចាយវាយនោះទេ។ ដោយរដ្ឋាភិបាលនិងអង្គការពងកជនបានសហការគ្នារៀបចំផ្តល់សេវាកម្មក្នុងទម្រង់ជាច្រើនបែប ទាំងក្នុងកន្លែងព្យាបាលឬក្នុងកន្លែងផ្សេងៗ (ផ្សារទំនើប មជ្ឈមណ្ឌលកីឡា) រួមទាំងការដែលមន្ទីរពេទ្យឯកជនរួមចំណែកក្នុងការយករ៉ាក់សាំងជម្រើសមកផ្តល់សេវាកម្ម។

- ប្រភេទរ៉ាក់សាំង បច្ចុប្បន្នមានរ៉ាក់សាំង 2 ប្រភេទ ដូចជារ៉ាក់សាំង AstraZeneca និងរ៉ាក់សាំង Sinovac និងកំពុងស្ថិតក្នុងការចរចាផ្គត់ផ្គង់ស្វែងរករ៉ាក់សាំងប្រភេទផ្សេងៗបន្ថែមដើម្បីគ្របដណ្តប់លើប្រជាជនក្នុងប្រទេសថៃទាំងអស់។
- គោលដៅនៅថ្ងៃអនាគតនឹងពង្រីកក្រុមអាយុទៅកាន់កុមារនិងរ៉ាក់សាំងដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះមេរោគក្លាយពូជ។
- វិធីការទទួលបានសេវាកម្ម បើកទុកជាច្រើនវិធី ដោយអាស្រ័យលើមូលដ្ឋានជាអ្នករៀបចំ ដូចជា ការចុះឈ្មោះតាមរយៈអ្នកស្នើសុំត្រឹមត្រូវសុខាភិបាល ការចុះឈ្មោះតាមរយៈមន្ទីរពេទ្យ (គេហទំព័រ/ ទូរស័ព្ទ) កម្មវិធីផ្សេងៗ ការចុះឈ្មោះតាមរយៈការគាំទ្ររបស់អង្គការពងកជន (ហាងមិនិម៉ាត ឬទូរស័ព្ទដៃបណ្តាញផ្សេងៗ)។

8 ដំណាក់កាលការផ្តល់សេវាកម្មអ្នកទទួលបានសេវាចាក់រ៉ាក់សាំង

1. ចុះឈ្មោះទទួលបានសេវាកម្ម
2. ថ្លឹងទម្ងន់ វាស់សម្ពាធឈាម
3. ពិនិត្យសម្រាំង សាកសួរប្រវត្តិរូប
4. រង់ចាំចាក់រ៉ាក់សាំង ដែលនឹងមានការផ្តល់ចំណេះដឹង ការយល់ដឹងម្តងទៀតមុនពេលទទួលបានរ៉ាក់សាំង។
5. ទទួលបានការចាក់រ៉ាក់សាំង ដោយជាការចាក់ចូលសាច់ដុំ។
6. សម្រាករង់ចាំសង្កេតមើលរោគសញ្ញា 30 នាទី ដែលមានការរៀបចំបន្ទប់ព្យាបាលបឋម ដោយមានបុគ្គលិកពេទ្យ និងឧបករណ៍ជួយសង្គ្រោះជីវិតត្រៀមមើលថែ។
7. ត្រួតពិនិត្យរោគសញ្ញាមុនត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ទទួលបានការណែនាំ និងឯកសារផ្តល់ចំណេះដឹង។
8. តាមដានទិន្នន័យនិងទំនាក់ទំនងតាមវិធីផ្សេងៗ ។

ការអនុវត្តមុន-អំឡុងពេល-និងក្រោយការទទួលវ៉ាក់សាំង

“

ទាំងអស់គ្នាត្រូវពាក់ម៉ាស់ ទុកគម្លាត និងលាងដៃទាំងមុន អំឡុងពេល និងក្រោយពេលចាក់វ៉ាក់សាំង

”

ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន អ្នកទៅទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងគួរសិក្សា ទិន្នន័យអំពីវ៉ាក់សាំង និងដំណាក់កាលការទទួលសេវាកម្មឲ្យយល់សិន ប្រសិនបើមានចម្ងល់ត្រូវប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយកន្លែងផ្តល់សេវាកម្មឬ បុគ្គលិកសុខាភិបាលឬទូរស័ព្ទទៅកាន់កន្លែងផ្តល់សេវាកម្មដែលកក់ទុក។

មុនថ្ងៃណាត់ គួរសម្រាកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ មិនមានភាពចាំបាច់ត្រូវផ្អាក លេបថ្នាំដែលលេបប្រចាំទេ (លើកលែង ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ) ពិសាតែ/ កាហ្វេបានតាមធម្មតា។

នៅពេលដល់ថ្ងៃណាត់ គួរទៅដល់កន្លែងចាក់មុនពេល ត្រៀមឯកសារ ឬទិន្នន័យដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណទិន្នន័យសុខភាព ចុះឈ្មោះតាមវិធី ផ្សេងៗ តាមភាពងាយស្រួល សម្រាកនៅកន្លែងចាក់វ៉ាក់សាំងរយៈពេល យ៉ាងតិច30 នាទីក្រោយការចាក់ដើម្បីឃ្នាំមើលរោគសញ្ញាផលប៉ះពាល់។

ក្រោយពេលបានទទួលវ៉ាក់សាំងហើយគួរឃ្នាំមើលរោគសញ្ញាផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតឡើង។ ប្រសិនបើគ្រុន ឬឈឺ ក្បាល ត្រូវលេបថ្នាំបំបាត់ការឈឺចាប់ដោយប៉ារ៉ាសេតាម៉ុលបាន ហើយប្រសិនបើមានរោគសញ្ញាខុសប្រក្រតីផ្សេងៗ ដែលមិនច្បាស់ទេ ដូចជា មានហើមខ្យល់ពិស គ្រុនខ្លាំង ងងឹតមុខ កើតខ្យល់ ដៃជើងអស់កម្លាំង ស្លឹក ឈឺដើមទ្រូង ឈឺពោះធ្ងន់ធ្ងរ ពិបាកដកដង្ហើម ត្រូវប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយបុគ្គលិកពេទ្យ ឬទូរស័ព្ទមកលេខ 1422 និងប្រញាប់ទៅជួប គ្រូពេទ្យឬទូរស័ព្ទលេខ 1669។

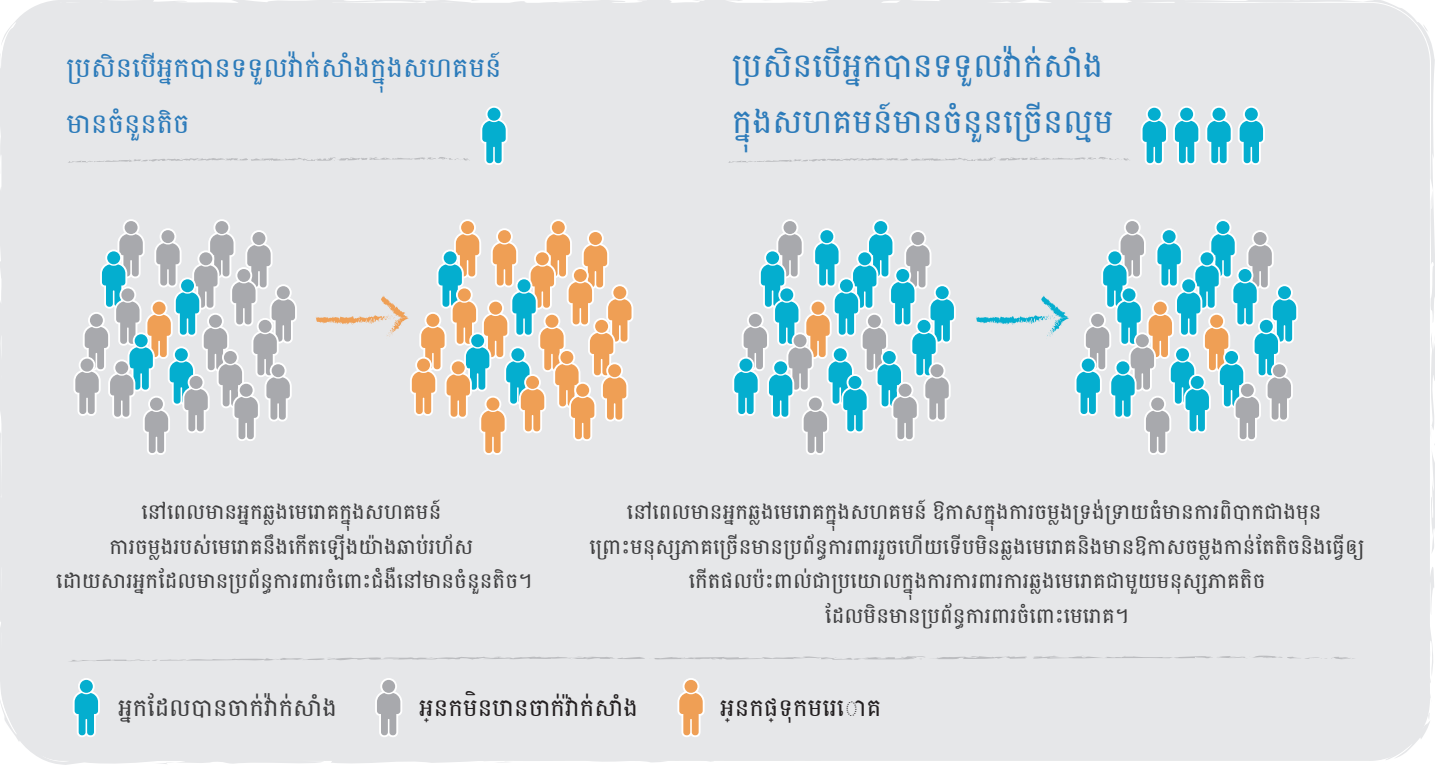
ក្រោយពេលបានវ៉ាក់សាំងម្តងដំបូងហើយ គួរត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការណាត់ចាក់វ៉ាក់សាំងម្តងទីពីរ។ ទាំងនេះ ទាំងអស់គ្នានៅត្រូវពាក់ម៉ាស់ ទុកគម្លាត និងលាងដៃទាំងមុន អំឡុងពេល និងក្រោយការចាក់វ៉ាក់សាំង។

បកស្រាយចម្ងល់អំពីវ៉ាក់សាំង

ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងមនុស្សក្នុងប្រទេសច្រើនប៉ុណ្ណាទើបគ្រប់គ្រងជំងឺបាន?

គួរចាក់វ៉ាក់សាំងឲ្យមនុស្សជាច្រើនរហូតដល់កើតព្រឹត្តិការណ៍ប្រព័ន្ធការពារក្រុម (herd immunity) ពោលគឺក្នុងសង្គមនោះមានប្រជាជនដែលមានប្រព័ន្ធការពារជំងឺច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើមានអ្នកឆ្លងមេរោគចូលមកក្នុងសហគមន៍នឹងមិនអាចចម្លងមេរោគបានទេ។ ទោះបីមេរោគគ្រោះថ្នាក់ថ្មីដូចជាកូវីដ-19 នៅមិនអាចបញ្ជាក់បានច្បាស់ថា ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងឲ្យគ្រប់ដណ្តប់ប្រជាជនតិចច្រើនប៉ុណ្ណោះទើបសង្គមកើតប្រព័ន្ធការពារក្រុមក្តី ប៉ុន្តែការសហការទទួលវ៉ាក់សាំងឲ្យបានច្រើនបំផុត ជាវិធីមួយដែលជួយបន្ថយការរាតត្បាតក្នុងប្រទេសបាន និងធ្វើឲ្យសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមអាចដំណើរការបន្តបាន។

វ៉ាក់សាំងដែលប្រទេសថៃប្រើនៅមិនទាន់បញ្ចប់ការសាកល្បងនៅឡើយ តើពិតទេ?

វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ដែលបានទទួលការធានារ៉ាប់រងនិងចុះបញ្ជីបានឆ្លងកាត់ការស្រាវជ្រាវសាកល្បងគ្រប់ដំណាក់កាល ជាពិសេសបំផុតការសាកល្បងលើមនុស្សទាំងបីដំណាក់កាល។ យ៉ាងណាក្តី អ្នកផលិតនិងរដ្ឋាភិបាលនៅចាំបាច់ត្រូវរក្សាទិន្នន័យ ទាំងផ្នែកប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាពរបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ជាបន្តទៀត។ ដូចគ្នានឹងវ៉ាក់សាំងនិងផលិតផលសុខភាពផ្សេងទៀត យ៉ាងហោចណាស់ត្រូវមានទិន្នន័យដំបូងគ្រប់ 1 ឆ្នាំ ដើម្បីចុះបញ្ជីនិងត្រូវមានការតាមដានសុវត្ថិភាពជាបន្តបន្ទាប់ក្រោយពេលផលិតផលចេញទៅកាន់ទីផ្សារ។

តើវ៉ាក់សាំងដែលនាំចូលជាមួយវ៉ាក់សាំងដែលផលិតក្នុងប្រទេសថៃមានគុណភាពស្មើគ្នាឬទេ?

មានគុណភាពស្មើគ្នា ដោយវ៉ាក់សាំងដែលផលិតនៅប្រទេសថៃដោយក្រុមហ៊ុន Siam Bioscience ដែលត្រូវបានទទួលការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាការផលិតពីក្រុមហ៊ុន AstraZeneca ដើម្បីឲ្យប្រទេសថៃជាមជ្ឈមណ្ឌលការផលិតវ៉ាក់សាំងនៅក្នុងភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដោយក្រុមហ៊ុន AstraZeneca មានវិធីការពិចារណាសក្តានុពលភាព បន្ទប់ពិសោធន៍ បុគ្គលិក និងឧបករណ៍ រហូតដល់វិធីការផលិតក្នុងរោងចក្រយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន និងធ្វើតាមមាត្រដ្ឋានការផលិតលំដាប់ថ្នាក់អន្តរជាតិ ដូចគ្នានឹងការផលិតនៅប្រទេស។

តើវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ជាហាឡាលឬទេ?

អ្នកផលិតវ៉ាក់សាំង AstraZeneca, Pfizer-BioNTech និង Moderna បញ្ជាក់ថា វ៉ាក់សាំងមិនមានសមាសភាគផ្សំពីផលិតផលដែលមានសត្វជាសមាសធាតុផ្សំហើយក៏មិនមានចេឡាទិនពីជ្រូកទេ ស្របពេលដែលអង្គការសាសនាឥស្លាមខ្ពស់បំផុតរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីធានារ៉ាប់រងវ៉ាក់សាំង Sinovac ថាជាផលិតផលហាឡាល ដូចគ្នានឹងសមាគមន៍ពេទ្យឥស្លាមនៃចក្រភពអង់គ្លេស (British Islamic Medical Association)ដែលធានារ៉ាប់រងវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19។

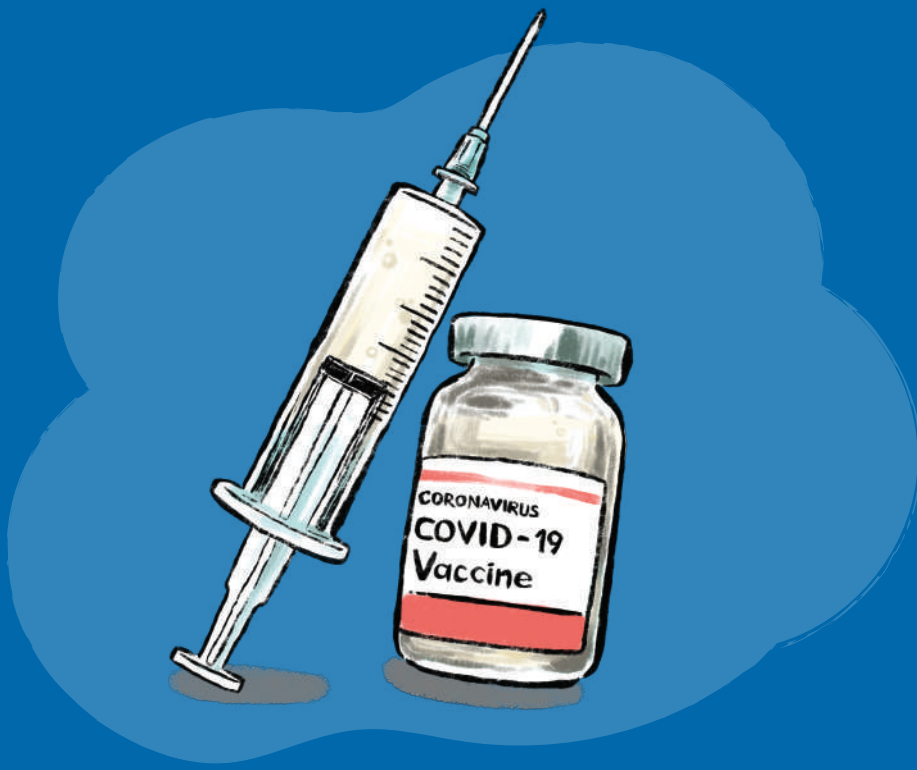
តើវ៉ាក់សាំងជួយការពារកូវីដ-19 បានយូរប៉ុណ្ណា ត្រូវចាក់ជំរុញនៅពេលណា?

ដោយសារវ៉ាក់សាំងថ្មីដែលមានការប្រើប្រាស់មិនយូរ ចំណេះដឹងនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅមិនទាន់ដឹងថា តើប្រព័ន្ធការពារដែលត្រូវបានជំរុញដោយវ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 នឹងនៅក្នុងខ្លួនបានយូរប៉ុណ្ណាទេ ទើបមិនអាចឆ្លើយបានថាគួរមានការចាក់ជំរុញទៀតនៅពេលណា។ យ៉ាងណាក្តី អ្នកផលិតនៅធ្វើការសិក្សាលទ្ធផលការជំរុញប្រព័ន្ធការពាររបស់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-19 ជាបន្តបន្ទាប់ ធ្វើឲ្យអាចមានទិន្នន័យគាំទ្របន្ថែមបាននៅថ្ងៃអនាគត។

តើការឆ្លងមេរោគកូវីដ-19 ហើយ នៅត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងទៀតឬទេ?

អ្នកដែលធ្លាប់ឆ្លងមេរោគកូវីដ-19 ហើយ នៅមានភាពចាំបាច់ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំង ព្រោះប្រព័ន្ធការពារពីការឆ្លងមេរោគស្ថិតក្នុងកម្រិតដែលការពារជំងឺបានប្រហែល 3 ដល់ 6 ខែ ដោយអ្នកជំនាញណែនាំថាអ្នកដែលឆ្លងមេរោគមកហើយនៅក្នុងរយៈពេល 3 ដល់ 6 ខែ (រាប់ពីថ្ងៃដែលពិនិត្យឃើញមេរោគលើកដំបូង) ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំង 1 ម្ដុល ហើយប្រសិនបើឆ្លងរយៈពេល 3 ដល់ 6 ខែ (រាប់ពីថ្ងៃដែលពិនិត្យឃើញមេរោគលើកដំបូង) ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំង 1 ម្ដុល ហើយប្រសិនបើឆ្លងមេរោគមកហើយលើសពី 6 ខែ ត្រូវចាក់ 2 ម្ដុល (ឬចាក់គ្រប់ឈុត អាស្រ័យលើប្រភេទរបស់វ៉ាក់សាំង)។

© រក្សាសិទ្ធិ មូលនិធិគាំទ្រការលើកកម្ពស់សុខភាព (សសស) 2021
ឯកសារផ្សព្វផ្សាយ ហាមលក់